GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek **N^ro. 143.** 18. Grudnia 1826.

Gazeta Lwowska, pod nową Redakcyią, wychodzić będzie na rok następuiący, iak dotąd, po trzy razy na tydzień, każdą razą po pół arkusza, a przy większym materyiałów zapasie, po trzy ćwierci arkusza; Rozmaitości zaś co tydzień arkusz obeymować będą.

Połroczna prenumerata wynosi, iak dotąd, Złotych Ryńskich 9 kr. 36 M. K.

Prenumerować można na głównym C. K. pocztamcie we Lwowie i na wszystkich C. K. pocztamtach prowincyynych. Uprasza się o wczesne zamowienie, aby stosownie do liczby Prenumeratorów, umiarkować można nakład exemplarzy.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiące

U w i a d o m i e n i e.

Na iarmarku w Stanisławowie d. 16. Maia r. b. podczas rozdawania nagród ze Skarbu za przychow koni i bydła rogatego, otrzymali takowe; 1) poddani z Dominium Mariampola: Fedko Derkacz z Jamnicy, Alexander Jasiński z Dubowca i Jacenty Nowak z Wołczkowa, za przychów naypięknieyszych źrebców po stadnikach Skarbowych po 20 dukatów w złocie; 2) Olexa Hałuk z Cieżowa, Macko Korobel z Oknian, Michał Kozak z Tłumacza, Alexander Jasiński z Dubowca i Mikoła Kozak z Tłumacza, za przychów takichże naypięknieyszych klaczek, każdy po 6 duk. w złocie; 3) Mikoła Korytów, z Rosulny, Państwa Kameralnego Bohorodczan, Jakób Podlaski z Tysmienicy i Wasyl Fedoruk z Bonia, Państwa Kameralnego Bohorodczan, za przychów 2 naypięknieyszych byków, po 12 ZR. M. K.; 4) Fedko Hinatuk z Wołczyńca za przychów 2 naypięknieyszych klaczek 16 ZR. w M. K., zaś Iwan Bayczuk z Kosmacza, Państwa Bohorodczańskiego, Stefan Stefaniszyn z tamtąd, Jurko Primak z Żurakow i Semon Kupczak z Sołotwiny, każdy za iednego po 8 ZR. M. K.

— Z Wiednia d. 9. Grudnia. —

N. Pan, z uwagi na zdatność, pilność i szczególne przykładanie się do służby Hrabiego Kazimierza Lanckorońskiego, Cyrkułowego Praktykanta Konceptowego Niższo-Austryiackiego, raczył nayłaskawiey naywyższem Swoiem postanowieniem z d. 27. Listopada r. b., mianować go bezpłatnym, nadliczbowym Kommissarzem Cyrkułowym w Galicyi. *(G. Wied.)*

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Dziennik *Columbiano* z d. 13. Września wyszedł w Karrakas powtórnie dnia tego wieczorem, aby, iak wydawca wyraźnie oznaymia, na rozkaz Rządu woyskowego umieścić ieszcze dokumenta względem przystąpienia Aragua, głównego miasta kantonu w prowincyi Barcellony do systematu Jenerała Paeza, do którego Dowódca woyskowy kantonu takowe pod d. 1. Września nadesłał. Akta rzeczone sąto dwa protokuły z d. 13. Sierpnia, czyli obwieszczenia Cabildo, którego zebrania się żądał Dowódzca woyskowy, ponieważ obawiał się powstania ludu, i że na wielkim placu, milicyia i wszyscy obywatele zebrawszy się mieli żądać przyśpieszenia wielkiego Zgromadzenia dla reformy Konstytucyi we wszystkich punktach; oczém doniesiono Jenerałowi Managas, iako drugiemu Naczelnikowi woyskowemu Departamentu a bezpośrednio miasta, iakoteż Wielkorządcy prowincyi. Przełożona prosba ludu, który podług teyże składał się przeszło »z 200 mężów przed główną salą zebranych« podpisaną była przez Syndyka i oparta na tey okoliczności, »iż odebrano doniesienia o wypadkach zaszłych w d. 23. Sierpnia w Barcelonie, że Naczelnik woyskowy prowincyi (Jenerał Bermudez) wyszedłszy z tego miasta przeciąga po prowincyi i że zaprowadzono do więzienia Stolicy Kumany kilku obywateli, ktorzy mieli być iako zbrodniarze Stanu sądzeni, iedynie dla tego, że się mieli okazać przychylnymi sposobowi myślenia Venezueli; postępowanie dowodzącego Jenerała w Departamencie, zapowiadaiące dostatecznie bliskie wybuchnienie woyny domowey, która nas wplącze w nieszczęścia nie do wyrachowania.« Aby temu zapobiedź i zgodnie z prośbą, uchwaliła Rada mieyska oznaymić Wielkorządcy, iżby oświadczył Władzy wykonawczéy Rzeczypospolitéy: 1) że sądzi

)(

iż nadszedł czas, w którym przez zebranie się przystąpić należy do zwołania Zgromadzenia; iako iedynego środka ocalenia Rzeczypospolitey od zguby, na którą tak przez obiawiaiącą się niezgodę, iakoteż inne nieskończone nieszczęścia, któreby ztąd wynikły, zdaie się być wystawioną; co 2) ma być Jenerałowi Managas' oznaymionêm, iżby przybył i słuszne obawy i żądania ludu swoim wpływem wspierał. (*G. Wied.*)

Portugaliia.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 10 Listopada Minister Morski, w zastępstwie Ministra Woyny czytał następuiące proiekta do ustawy. Ponieważ Sądy woienne na teraz względem przestępstwa zdrady tylko podług ustawy z d. 21. Października 1763 i rozporządzenia z d. 21. Lutego 1816 r. wyrokuią i nie mogą żadnych mianować Kommissyy, aby w podobnych wypadkach sądziły, z czego wypływa, że ostatnie należećby mogły do klassy zwyczaynych przewinień, w których postępowanie sprawiedliwości bardzo idzie po mału; gdy z drugiéy strony konieczną iest potrzebą, tak straszne zbrodnie iak nayprędzey karać, przeto przekładam Izbie Deputowanych, w Sądach woiennych, bez względu na inną ustawę, wprowadzić za ważny 15. artykuł prawa woiennego, tey osnowy: »Każdy, który był naczelnikiem powstania lub zdrady i do tey zbrodni należał, lub wiedział, że takie zbrodnie potaiemnie przygotowywane były i o nich nie doniósł, powinien być niezawodnie na szubienicę skazany.« Konieczność proioktu została uznaną, i takowy Kommissyi z pięciu Członków poruczono. — Poczém Minister Skarbu czytał drugi proiekt: 1) o środkach do zapobieżenia nadużyciom przy pobieraniu dziesięcin z gruntów i domow; 2) o zniesieniu Skarbu Królewskiego, Rady Skarbowéy i części administracyi kapituły orderu *in meza da consciencia*, i utworzenia administracyi pod nazwiskiem: »Skarb publiczny« stósownie do 136. artykułu Konstytucyi. — Proiekt ten oddano Kommissyi.

Podług wiadomości z Braganzy, kupa zbroynych mieszczan dowodzona przez Sędziego gminy, ogłosiła Ferdynanda VII. samowładnym Królem półwyspu. Woysko dało do niey ognia, kilku zabiło, a Sędzia gminy, będąc ranny, został poymany.

Z Lizbony donoszą pod d. 11. Listopada: »Naczelny Dowódzca w Porto donosi, iż Sąd postępuie w śledztwie spisku, który miał tamże wybuchnąć w d. 1. Listopada. — Gubernator Walencyi i Naczelny Dowódzca prowincyi Minho donoszą, iż przeięto wiele bezimiennych listów i pism na granicy, które rozszerzały niepokoiące wieści względem zbiegów Portugalskich, którzy mieli mieć zamiar wtargnąć zbroyno do tey prowincyi. Jenerał d'Alava pisze z Taviry pod d. 6., że w prowincyi Algarbii panuie spokoyność, i Władze i woysko postępuią stósownie do obowiązków. — Podług wiadomości z Gallicyi z d. 29. Październ. pułk siódmy strzelców przyszedłszy do Orense w d. 26. został natychmiast rozbroiony i wszystkich zbiegów Portugalskich w owéy okolicy posłano do Walladolidy. — Z Villareal z d. 31. Października dowiaduiemy się, że po powstaniu siodmego batalionu strzelców, spokoyność nie była tamże więcey zaburzoną.«

Gwiazda donosi podług Gazet i listów z Lizbony z d. 15. Listopada: »Algarbiia spokoyna, lecz inaczey dzieie się w prowincyiach północnych, gdzie wszystko w zaburzeniu. Obawiaią się, aby zbiegi Portugalskie nie pokazały się znowu w prowincyi Tras-os-Montes.«

P. Mello Breyner obiął Ministerstwo Sprawiedliwości. (*G. Wied.*)

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Podług wiadomości z Londynu z d. 23. Listopada obiedwie Izby głosowały na adres odpowiedni na Mowę Królewską Parlament zagaiaiącą, i takowy w d. 24. t. m. przez Deputacyie swoie Królowi podały. Na adres Izby Wyższéy przez Deputacyią Lordów złożony, odpowiedział Monarcha: »Milordowie! Dziękuię WPanom za ich prawy i z uszanowaniem połączony adres. Milordowie! Pokładam sprawiedliwe i stanowcze zaufanie w WPanow stałey gorliwości i wspólnêm działaniu przy wszystkich środkach, maiących na celu utrzymanie wysokiego charakteru kraiu i wspierania pomyślności i szczęścia poddanych Moich.«

Tego samego dnia (24.) przyymował Król nowego Posła Hiszpańskiego, który Jego Królewskiéy Mości złożył swoie listy wierzytelne.

Gazeta nadworna zawiera przedłużenie rozkazu Rady, zabraniaiącego wywozu broni, amunicyi i potrzeb morskich.

P. Willok, Sekretarz Poselstwa Angielskiego w Persyi, przybył do Londynu z depeszami od Rządu Perskiego.

Na posiedzeniu Izby Niższéy w d. 22. Listopada Sir Tomasz Lethbridge złożył kilka petycyy niektórych osób, które przez Izbę, chcą mieć sposobność okazania niezaprzeczonych dowodów, za iaką opłatą mogłoby być obce zboże do Anglii wprowadzane. Zwraca ón uwagę Izby i życzy, iżby nic nie przedsiębrano, dopókiby nie odebrano wszelkich, iakie mogą być obiaśnienia, i dopóki nie byłoby pewności, iż przez to nie narusza się w niczém spraw drugiego. —

— Według zdania Lorda Althorp, niespokoyny stan, w którym zostaią wszystkie klasy, na wieść o zmianach, iakie w ustawach zbożowych przełożono, miał spowodować Ministeryum wstrzymać się aż do Lutego, aby to pytanie ostatecznie rozpoznać. — Mowca donosi, że odebrał kilka petycyy względem wyborów Irlandzkich. — Lord Jerzy Beresford uskarza się na wybory Waterfordskie; P. Robert Smith na Westmeathskie; PP. Piotr Roy,' Sullivan i inni na wybory w Kilkenny. Lord Althorp żąda, iżby Izba przyięła pewne uchwały, przezcoby ułatwione zostało oskarzenie przeciwko tym Członkom Izby, którzy obwinieni będą, że przez przekupstwo zostali obranymi. Podług wyrażenia się zacnego Lorda, tak powszechnie używane iest przekupstwo, iż trudno mieć dowód, że przy tey lub owey okoliczności zaszło. — P. Wynn opiera się temu żądaniu Lorda Althorp. Zdaniem iego, gdyby takie uchwały zapadły, mogłyby tylko do tego dążyć, iżby wystawiały osoby przemyślnictwu łotrów; gdyż iasną iest rzeczą, że Deputowany dałby raczey znaczną summę denuncyiantowi, niżeliby się miał bronić przed Izbą. Przez przyięcie takiey uchwały powstałoby woysko denuncyiantów.

Pułkownik Davies wspiera Lorda Althorp, oświadczaiąc, iż nigdy nie było przekupstwo tak iawne, iak podczas ostatnich wyborów. Cały systemat musi być odmieniony. Jakiekolwiek są zasady kandydata w teraźnieyszym rzeczy stanie, tedy zmuszony iest sam, albo przez swoich przyiaciół naruszyć prawo, przekupuiąc wyborców. Wiem więcey iak o stu mieyscach w tym kraiu, gdzie wyborcy używaią Ajentów dla wyszukania osób, zdolnych na Kandydatów.

PP. Peel i Scarlet mówią równie przeciwko uchwałom, i Lord Althorp cofa ie.

Poczém Mowca czyta list Doktora Southey, donoszący Izbie, iż bez iego wiedzy został obrany i nie ma potrzebnego dochodu (300 f. szt.)

Po odczytaniu zdania sprawy z Adresu, P. Western przekłada dodatek, oznaymuiący o nędznym stanie klasy rolniczey. Wniosek swóy wspierał wielą uwagami nad stanem rolnictwa, i sądzi, że rolnik niebawem w gorszém będzie położeniu, niżeli rękodzielnik: Dodatek zostaie odrzucony a Adres przyięty.

P. Huskisson zapowiada, iż następuiącego Wtorku żądać będzie, aby Izba zamieniła się w nadzwyczayny Wydział, dla wzięcia pod rozpoznanie rozkazu Gabinetowego względem pozwolenia wprowadzania obcego zboża. Wszystkie Dzienniki wpadły w błąd względem głosowania na posiedzeniu Wtorkowém Izby Niższey. Izba głosowała po dwa razy.

P. Kanning w Mowie swoiey względem Adresu wyraził, że Ministeryum nie uczyni żadnego przełożenia o Irlandyi. On ze swoiey strony, co się dotycze tego kraiu, zawsze iak dotąd postępować będzie, w czém tak ón, iak i P. Brougham iednego są zdania.

Podług raportów z Madras w Indyiach Wschodnich, P. Chawford mianowany iest Posłem na Dworze Birmańskim, i miał się niebawem udać na mieysce swoiego przeznaczenia.

Znany podróżnik Moorkroft, który umieiętności niektóremi rzadkiemi rzeczami z Indyiów zbogacił, zdaie się, iż podług doniesień Rossyyskich z Orenburga, zowiących go Murkarefem, w podróży z Bucharyi do Bałk został zabity. *(G. Wied.)*

Opiekunowie młodego Zachodnego Indyyczyka, o którego stracie w grze namieniały gazety, zaskarzyli trzech z tych, którzy wygrali, i Sąd przysięgłych Hrabstwa Middlesex tę skargę kryminalną uznał za dobrą; atoli imiona Margrabi Clauricarde (zięcia P. Kanninga) i Hrabiego Howth, którzy należeli do gry, nie są w skardze wymienione. *(D. Au.)*

Francyia.

Dnia 26. Listopada przewodniczył Król w Radzie Ministeryialney, która trwała do godziny 6tey z południa.

Od nieiakiego czasu każdy Numer Zbioru Praw zawierał potwierdzenia nowych klasztorów Panieńskich; ostatni podaie onych naraz liczbę dwadzieścia i ieden, iakoteż 26 rozporządzeń do przyymowania darowizn, lub funduszów z nieustaiących wieczystych prowizyy, na Seminaryie, budowy kościelne i Kongregacyie. Między codziennemi baykami wyiętemi z innych Dzienników przez Gwiazdę, według iey zwyczaiu, znayduie się także twierdzenie Chorągwi Białey i Gazety Codzienney, że Angliia uzbraia flotę, aby zaiąć w posiadłość wyspy Balearskie i Kanaryyskie, do czasu zapłacenia długów przez Hiszpaniią.

Gazeta Marsylska pisze między innemi: Lord Cochrane zwiedza nasze przyiemne okolice; zdaie się, że postanowił, aby cała iego rodzina przepędziła zimę w Marsylii; co się niego samego dotycze, możemy naszym oznaymić czytelnikom, iż o okrętach parnych w Anglii i onych bliskiem wypłynieniu, zaspokaiaiące odebrał wiadomości. *(D. Au.)*

Paryzki Sąd Policyi poprawczey rozpoznawał w d. 26. Listopada trzy przypadki, które uwagę publiczną szczególniey zwróciły: Naypierwey mówiono, że ubogiego wyrobnika, imieniem

Menage, wrzucili w Sekwanę bandyci, chcąc go zrabować; Doktorowi Molle skradziono 180,000 fr., a nieiaki Lapotere napadnięty był na bulewarze Bourdon przez dwóch rozbóynikyw, których zranił i na ziemię powalił. Boiaźń ieszcze się przezto naturalnie powiększyła, gdy się dowiedziano, że to zdarzenie fałszywe. Menage sam wskoczył w wodę; Doktor Molle chciał pod pozorem kradzieży pokryć stratę na giełdzie poniesioną, a Lapotere pragnął tylko uzyskać sławę odważnego człowieka. Wszyscy trzey stawieni byli iako obwinieni o obelgę publicznych urzędników w ich powinnościach. Adwokat korony zbił przy tey sposobności ieszcze wiele innych podań o rozboiach i zabóystwach. Dr. Molle wyznał publicznie swoie oszukaństwo i prosił Sądu, aby miano wzgląd na iego smutne położenie. Lapotere oświadczył, iż to, że odwołał swoie opowiadanie, uczynił na groźby Ajenta Policyi Vidocq, i obstawał na nowo za prawdą tego zdarzenia. Sąd uwolnił wszystkich trzech obwinionych od oskarżenia, z uwagi, że ich zeznania, chociaż były fałszywe, ani przestępstwa ani przewinienia nie stanowią. (*G. Wied.*)

Zjednoczone Niderlandy.

Lekarz Paryzki, Dr. Bailly, znany iako ieden z lekarzy, którzy w roku 1821 na zalecenie swoiego Rządu udali się do Barcellony, podczas gdy żółta gorączka tamże panowała, przybył do Bruxelli. Ma ón mieć zlecenie uważać postępowanie choroby w Groenindze. Podług doniesień ze samey Groeningi, przypadki śmierci znowu się tamże od 11. do 16. Listopada pomnożyły. Ze zmarłych są naywięcey takie osoby, które chorobę tę iuż miały i na nowo na nią zapadły. (*G. Wied.*)

Niemcy.

Z Drezna donoszą pod d. 18 Listopada: Układy o sukcessyią Sasko-Gothaysko Altenburgską, za pośrednictwem Króla Jego Mosci odbywane, teraz zupełnie są ukończone i traktat główny podpisany w tey mierze d. 12. t. m. przez Królewskich i Xiążęcych Kommissarzy w Hildburghausen został w d. 15. t. m. ze strony dostoynych Xiążąt potwierdzony. (*D A.*)

Turcyia.

— *Z Tryiestu d. 30. Listopada.* —

Dzisieyszy Dostrzegacz Tryiestyński zawiera co następuie:

List odebrany z Syra z dnia 28. Października potwierdza udzieloną przez nas (mówi Dostrzegacz Austryiacki) z d. 14. b. m. wiadomość o śmierci Goury, który został przez ludzi swoich zabity, ponieważ mieli o nim podeyrzenie, że chce Akropolis poddać Turkom. Z pomienionego listu okazuie się także, że Ibrahim Basza, w pochodzie z woyskiem do Argos, zbliżył się o dwie mili drogi do Napoli di Romania, i całą Moreę we wszystkich kierunkach nie doznaiąc nigdzie oporu, przechodził. W Napoli di Romania były nowe spiski i krwi przelew. Daley ten sam list donosi, że C. K. Austryiacki okręt kupiecki, przeznaczony ztąd do Alexandryi z bogatym ładunkiem, i iak mówią, że to była brygantyna Tratter pod Kapitanem Wincentym Pilkowich, został na morzu pod Gazi w Kandyi (mała wyspa w stronie południowey Kandyi) przez Greckiego Korsarza zrabowany i do Napoli di Romania zaprowadzony, gdzie szczęściem zawinął w porze nocney, a świtem postrzegła C. K. fregatę Bellonę w porcie stoiącą. Kapitan pomimo oporu Greków udał się na fregatę, oznaymił o swoim wypadku Jenerałowi Margrabiemu Paulucci, który niezwłocznie dał kilku szalupom rozkaz, aby zabrany uwolniły okręt, i takowy wzięty został pod opiekę fregaty. Nadto zmuszono korsarza powrócić Austryiackiemu Kapitanowi iego papiery okrętowe i paczkę, w którey znaydowała się dla C. K. Jeneralnego Konzula w Alexandryi, Austryiacka bandera. — Ten sam list zawiera daley, że osada wspomnionego korsarskiego brygu (o którym dawniey donosiliśmy) zabrana przez Król. Francuzki bryg woienny pod Karamaniią, stawiona przed Sądem woiennym na wyspie Milo posiedzenie odbywaiącym, wskazaną została na dwudziestoletnie więzienie na galerach. Kapitan i Sekretarz ieszcze cięższey ulegli karze. Wszystkich wskazanych odesłano na Francuzkiey gabarze do Toulonu. — W ciągu upłynionego tygodnia zawinęło szczęśliwie tu do Tryiestu ze Smyrny, Czesme, Mityleny, 33 Austryiackich okrętów kupieckich, należących do konwoiu z 47 tak Austryiakich iakoteż obcych okrętów złożonego, który pod zasłoną C. K. bryga Orion i C. K. galioty Zofiia bez przypadku aż pod wyspę Zantę był odprowadzony. Kapitanowie wspomnionych okrętów oddaią tak Maiorowi Alberti, Kommendantowi bryga Orion, iakoteż Porucznikowi Dabowich, Kommendantowi galioty Zofii, naywiększe pochwały za gorliwość i czynność, iakie przy prowadzeniu wspomnionych okrętów pod ich obroną zostaiących, okazali.

(*D. Au.*)

Redakcyia Józefa Bensy; Drukiem Piotra Pillera.